

Ubrzane arbitraže

Prof. dr. sc. Davor Babić

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Need for Speed

- ▶ Stranke sve više izražavaju nezadovoljstvo zbog toga što arbitraža predugo traje.
 - ▶ Istodobno, sve više koriste arbitražu.
-
- ▶ Pogled u “bolju prošlost”:
 - ▶ arbitraža je nekoć bila neformalna, brza, jeftina i u njoj su pretežno sudjelovali sami trgovci
 - ▶ danas: arbitraža je isuviše formalna, u svemu podsjeća na sudski postupak, a njome dominiraju pravnici

Ubrzani arbitražni postupak

- ▶ Sporazum stranaka o pravilima postupka čiji je prvenstveni cilj brzo okončanje spora.
- ▶ Neujednačena terminologija:
 - ▶ expedited arbitration
 - ▶ fast-track arbitration
 - ▶ accelerated arbitration
- ▶ Ograničenje: kontradiktorno raspravljanje

Vrste sporazuma o ubrzanoj arbitraži

- ▶ Sporazum sklopljen unaprijed:
 - ▶ arbitražna klauzula upućuje na arbitražna pravila o ubrzanoj arbitraži (npr. Swiss Rules, SCC)
 - ▶ ubrzana arbitraža predviđena je u samoj arbitražnoj klauzuli.
- ▶ Sporazum sklopljen tijekom arbitraže.

Tipična pravila o ubrzanoj arbitraži

- ▶ sudi arbitar pojedinac
- ▶ rokovi za donošenje pravorijeka (npr. 6 mjeseci od dostavljanja spisa arbitražnom sudu)
- ▶ obveza sastavljanja proceduralnog kalendara na početku postupka
- ▶ neposredna dostava
- ▶ ograničenja u pogledu podnesaka (npr. samo dva kruga razmjene podnesaka ili ograničenja u duljini podnesaka)
- ▶ samo jedno ročište
- ▶ pravorijek sa skraćenim obrazloženjem ili bez obrazloženja, osim ako ga stranke zatraže u zadnjem podnesku

-
- ▶ **Uspjeh u praksi:**
 - ▶ SCC: 62 od 199 novih predmeta u 2011.
 - ▶ Swiss Rules: 29 od 87 novih predmeta u 2011.
 - ▶ **Balansiranje između:**
 - ▶ brzine i učinkovitosti postupka (načela ekonomičnosti)
 - ▶ načela saslušanja stranaka

▶ Hrvatska iskustva:

- ▶ ne postoje posebna pravila za ubrzani arbitražu
- ▶ metode dobrog upravljanja postupka sve češće se koriste u arbitražama na osnovu dogovora sa strankama tijekom arbitraže
- ▶ sukob kultura:
 - ▶ iskustva iz prakse domaćeg parničnog postupka vs
 - ▶ iskustva iz međunarodne arbitražne prakse.

